

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 23663
Tarih : 26-01-2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 24/01/2023 11:50
Sayı: E-120.10-1158902

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye'yi siyasal, toplumsal ve ekonomik olarak çürüme ve çöküşe götüren devlet içindeki çete yapılanmalarla ilgili iddiaların araştırılması ve bu soruna çözüm üreten ortak bir aklın açığa çıkarılması amacıyla Anayasa'nın 98 inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Meral Daniş BEŞTAŞ
HDP Grup Başkanvekili
Sürt Milletvekili

Hakkı Saruhan OLUÇ
HDP Grup Başkanvekili
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye siyasi tarihi, askeri/sivil bürokratlar, iş çevreleri ve siyasetçilerin dahil olduğu devlet içi hukuk dışı odaklara ve yapılara çokça tanıklık etmiştir. Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana devlet içinde konumlanan, hukuk-dışı olan, cezasızlık başta olmak üzere çok sayıdaki imtiyazdan yararlanan bu tür yapılar Türkiye halklarına ve demokrasisine ciddi zararlar vermiştir.

Devlet içindeki siyasi odaklardan güç alarak hukukun dışında konumlanan bu yapılar, özellikle 1970’li ve 1990’lı yıllarda kamuoyunun gündemini oldukça sık meşgul etmiştir. Yüzbinlerce insanın yerinden edilmesi dahil binlerce faili meçhul cinayet başta olmak üzere istikrarsızlığı besleyecek her türlü hukuk dışı girişimde bulunan bu yapılar Türkiye’deki toplumsal karmaşayı beslemiş ve ekonomik çöküşte de doğrudan rol almıştır.

Siyaset kurumunun hukukun üstünlüğünden, demokratik düzenden uzaklaştığı hemen her dönemde, bu karanlık yapılar öne çıkmıştır. Yani hukukun üstünlüğü ve demokrasiden uzaklaşmayla, bu yapıların mantar gibi türeyerek toplum ve ülke geleceğini olumsuz etkilemesi arasında doğrudan bir ilişki söz konusudur. Bu bağlantının bazı gerekçeleri toplumsal taleplerin zor yoluyla bastırılması, siyasal söylemin aşırı radikal şekilde dost-düşman ikilemine dayandırılması, devlet bürokrasisinde hukuk dışı normların geçerli olması gibi durumlarla açıklanabilir. Bazı sonuçları ise toplumun bir arada yaşama ruh halinin zarar görmesi, ekonomik kaynakların azalması ve çeteler üzerinden dağıtılması, ortak gelecek tahayyülünün zayıflaması ve toplumsal gerilim hatlarının hareketlenmesi olmuştur.

Türkiye 1970’li ve 1990’lı yıllar da bu tür gelişmelerin yaşandığı bir ülke olmuştur. Bu günlerde ise gazeteciler ve siyasetçiler sokak ortasında şiddete maruz kalmaya başlamıştır. Yine bu dönemde HDP İzmir İl Binasına yönelik saldırıda arkadaşımız Deniz Poyraz katledilmiş, siyasi şüikast konusu yeniden ısınmaya başlamış, çeşitli uluslararası çete yapıları arasında kamuoyundan saklanan ve yargısal süreçlerin işletilmediği çeşitli olaylar vuku bulmuştur. Siyaset ayağı tarafından “ezdirilmeyeceği” açıkça ilan edilen ve bu ilanla birlikte yargısal süreçlerden muaf tutulan kimi çeteler, İstanbul başta olmak üzere birçok kentte iç çatışmalarını toplumsal yaşama yaymaktadır. Çeteler elde ettikleri hukuk dışı dokunulmazlıkla siyaseti ve toplumsal yaşamı derinden etkilemeye başlamıştır.

Son dönemde yaşanan olaylarda azmettirici, planlayıcı ve siyasi çıkar hesabı yapan yapılar ve kişiler saklanmakta, tetikçilerin bağlantıları araştırılmamakta, büyük resmin halklar tarafından görülmesi engellenmektedir. Fakat toplumun hafızasında ve deneyiminde yer alan benzer olaylar üzerinden değerlendirdiğimizde, bu olayların kimi siyasetçiler, bürokratlar ve sermaye çevreleri tarafından desteklendiği anlaşılmaktadır. Söz konusu çete faaliyetlerinin devlet içerisindeki bazı siyasi ve bürokratik odaklardan aldığı destekle, devlet içerisinde uzantıları olan çetelere dönüştüğü, bu çetelerin uluslararası uyuşturucu ticareti, Suriye ve Libya'daki sıcak çatışmalar, gazetecilere ve siyasi partilerle siyasetçilere saldırılarda yer aldıkları görülmektedir. Siyasi destekle ortaya çıkan dokunulmazlık ve hukuksuzluk, çetelerin kamuoyunun gözleri önünde boy vermesine ve 90'lardaki örneklerine benzer şekilde medyatikleştirilerek toplum üzerinde kontrol sağlama aracı haline getirilmesine neden olmaktadır.

Bu bağlamda devlet içinde uzantıları olan çetelerin, Türkiye'de gündemi belirlediği bu karanlık dönemde, TBMM'nin devreye girmesi gerekmektedir. Bu kapsamda Türkiye toplumu siyasi, toplumsal ve ekonomik olarak negatif etkileyen bu çete yapılarının açığa çıkarılması, hukukun üstünlüğü ve demokratik işleyişin sağlanması için bir Meclis araştırması açılması gerekmektedir.